

Borba protiv terorizma

Misija OSCE-a u Bosni i Hercegovini (Misija) pruža podršku vlastima u BiH u sveobuhvatnom i kooperativnom pristup suzbijanju terorizma (CT) i sprečavanju i suzbijanju nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji vode ka terorizmu (P/C VERLT). Misija pruža ciljane smjernice i stručnost u razvijanju politika djelovanja, provodeći prilagođene aktivnosti izgradnje kapaciteta i olakšavajući razmjenu najboljih praksi na svim nivoima vlasti. U svojoj podršci, Misija promovira jačanje saradnje, nekrivične intervencije i programe rehabilitacije i reintegracije koristeći pristupe utemeljene na ljudskim pravima koji obuhvataju cijelo društvo.

Ključni izazovi

Terorizam i različiti oblici VERLT-a predstavljaju ozbiljnu prijetnju sigurnosti i stabilnosti Bosne i Hercegovine (BiH), izazivajući strah i nepovjerenje istovremeno potkopavajući društvenu koheziju i pomirenje.

Prema službenim izvorima, nasilna ekstremistička ideologija i regionalne etnonacionalističke grupe ostaju potencijalni izvori terorizma u BiH. Složena i fragmentirana struktura upravljanja, nedostaci resursa i neadekvatna komunikacija

i koordinacija i dalje ometaju provedbu Strategije BiH za prevenciju i borbu protiv terorizma (CT strategija). Vlasti u Bosni i Hercegovini također trebaju ojačati institucionalne kapacitete za istraživanje i krivično gonjenje finansiranja terorizma i suzbijanje terorističkog sadržaja na internetu. Štaviše, kontinuirani mješoviti migracijski tokovi kroz Bosnu i Hercegovinu također su povećali rizik od infiltracije terorista.

Povratak stranih terorističkih boraca (FTF) i njihovih porodica iz zona sukoba također zahtijeva koordiniran odgovor. U zadnjih nekoliko godina, vlasti u BiH usredotočene su na rješavanje pitanja povratka FTF i članova njihovih porodica.

Također su se fokusirali na strane terorističke borbe koji napuštaju zatvorski sistem u BiH nakon odsluženja kazni. Država još uvijek očekuje povratak preko 100 pomenutih pojedinaca iz stranih zona sukoba. Njihovo procesuiranje će biti test sposobnosti BiH da ih djelotvorno integriše u društvo i spriječi dalju radikalizaciju.

[Prema Procjeni rizika od pranja novca i finansiranja terorizma u Bosni i Hercegovini iz 2023. godine](#), BiH se takođe suočava s izazovom finansiranja terorizma putem neprofitnih organizacija (NPO) i s rizikom terorista koji iskorištavaju slabosti u upravljanju imigracijom i sigurnosti granica.

Uloga Misije

Vođena OSCE-ovim konsolidiranim okvirom za borbu protiv terorizma i strategijom CT-a BiH, Misija pruža ciljane savjete i podršku u kreiranju politika djelovanja na svim nivoima vlasti. Naponi Misije uključuju angažman više aktera, podizanje svijesti i izgradnju kapaciteta, istovremeno osiguravajući poštivanje ljudskih prava i vladavine prava. S obzirom na složenu prirodu terorističkih prijetnji, Misija također promovira poboljšanu provedbu međunarodnih pravnih okvira, sigurnost putnih isprava i kapacitete za suzbijanje finansiranja terorizma.

Strategija BiH za prevenciju i borbu protiv terorizma za period 2021. – 2026. godina, predstavlja vrhunac podrške koju Misija već dugo vremena pruža BiH u oblasti izrade moderne strategije za borbu protiv terorizma. Misija je pomogla vlastima BiH da identifikuju nedostatke prethodne strategije, mapiraju rodne aspekte i definišu ključna strateška područja, kao što su FTF, zaštita kritične infrastrukture te cyber sigurnost i sigurnost granice. Strategija obuhvata sve oblike moguće terorističke ideologije. Osiguravši učešće svih relevantnih partnera iz oblasti obrazovanja, zdravstva, socijalne zaštite i vjerskih institucija, Misija je pomogla BiH da riješi problem prekomjerne sekuritizacije karakteristične za prethodnu strategiju. Kako bi osigurala njenu djelotvornu provedbu, Misija je također pružila podršku izradi akcijskih planova na državnom i entitetskom nivou i na nivou Brčko distrikta.

Misija pruža podršku unapređenju saradnje između sigurnosnog i finansijskog sektora u suzbijanju finansiranja terorizma i širenja oružja za masovno uništenje - u smjeru provođenja preporuka radne grupe za finansijsku akciju o ciljanim finansijskim sankcijama. Na osnovu prethodnih rezultata, pomoć Misije doprinosi djelotvornoj primjeni Zakona BiH o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma te Nacionalne procjene rizika koji nose pranje novca i finansiranje terorizma. Misija radi i na jačanju kapaciteta BiH u sprečavanju zloupotrebe neprofitnih organizacija u finansiranju terorizma, kao i na procesuiranju slučajeva terorizma i slučajeva povezanih sa terorizmom.

Kao odgovor na zahtjev vlasti BiH, Misija pruža pomoć u izgradnji kapaciteta službenika na prvoj liniji s ciljem jačanja granične kontrole, provjere podataka putnika, prikupljanja biometrijskih podataka te pravovremene razmjene relevantnih informacija u skladu s okvirom za ljudska prava.

Misija pomaže vlastima da uspješno repatriiraju, rehabilituju i reintegriraju FTF-ove i članove njihovih porodica koji se vraćaju iz stranih ratnih zona, uključujući izgradnju kapaciteta i razvoj procedura za njihovu efikasnu rehabilitaciju i reintegraciju, te podržavanjem razvoja operativnih procedura za postupanje prema njima, kao i efikasnih i odgovarajućih politika i programa rehabilitacije i reintegracije. Misija takođe sarađuje sa tijelima za socijalnu zaštitu i zdravstvo kao i vjerskim zajednicama u razvoju specijalizovanih obuka za pripremu zajednica i porodica

za prihvatanje njihovih članova. Također radi i na obučavanju socijalnih i zdravstvenih radnika koji direktno pružaju podršku povratnicima.

Sistemska promocija Misije o pristupu cjelokupnog društva CT-u i P / C VERLT-u omogućila je širokom krugu aktera na svim nivoima u BiH da koordinirano rješavaju ta složena pitanja i kroz veće uključivanje civilnog društva, vjerskih zajednica, žena i mladih. Na primjer, kroz interaktivne radionice Misija je okupila relevantne aktere kako bi razvila zajednički odgovor na scenarije u kojima pojedinac ide ka radikalizaciji i nasilju. S obzirom na podložnost mladih VERLT-u i njihovu vitalnu ulogu u borbi protiv VERLT-a, Misija također blisko surađuje s obrazovnim sektorom.

Uz podršku Misije, od 2016. godine, Islamska zajednica u BiH razvija i održava specijalizirane radionice za vjerske službenike koje su pomogle u povećanju njihovog kapaciteta u P/C VERLT-u. Do danas je radionicama obuhvaćeno više od 1150 imama i vjerskih službenika širom zemlje.

U sklopu podrške rehabilitaciji i reintegraciji stranih terorističkih boraca i članova njihovih porodica koji se vraćaju iz ratnih zona u Siriji i Iraku, 2021. godine, Misija je doprinijela uvođenju zakonodavnih izmjena u Federaciji BiH koje dozvoljavaju registraciju djece rođene u stranim ratnim zonama. To je omogućilo ovoj djeci da imaju pristup osnovnim pravima, kao što su državljanstvo, obrazovanje i socijalna zaštita.

Uz velikodušnu podršku Nizozemske i Poljske, 2022. i 2023. godine, Misija je organizovala inovativne praktične i interaktivne radionice o P/C VERLT-u. Putem simuliranja izmišljenih scenarija o situacijama iz stvarnog života, na ovim radionicama akteri i profesionalci s raznih nivoa vlasti, civilnog društva, vjerskih zajednica i medija su zajednički radili na kreiranju djelotvornih akcija. Scenariji su obuhvatali slučajeve VERLT-a motivisane ISIS-om te desničarskom ideologijom i etnonacionalizmom. Preko 500 učesnika (240 žena i 269 muškaraca) iz čitave BiH imalo je koristi od ovog projekta do sada, dok je nekoliko preporuka nastalih kao rezultat ovih radionica ugrađeno u Strategiju BiH za prevenciju i borbu protiv terorizma za period 2021. – 2026. godina.

Za više informacija
skenirajte QR kod.

Misija OSCE-a u Bosni i Hercegovini
Fra Anđela Zvizdovića 1, UNITIC Toranj A
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

Tel: +387 33 952 100
Fax: +387 33 442 479
press.ba@osce.org
www.osce.org/bih

Pratite Misiju OSCE-a u BiH

